

15 czerwca 1929 r.

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 9909.

Kl. 72 f 15.

Evžen Šajtanov
(Praga-Karlin, Czechosłowacja).

Przyrząd do określania nastawy zapalnika przy strzelaniu do celów powietrznych.

Zgłoszono 28 lipca 1925 r.

Udzielono 24 stycznia 1929 r.

Pierwszeństwo: 30 lipca 1924 r. (Czechosłowacja).

Przy strzelaniu do celów powietrznych ruchomych lub nieruchomych, które leżą ponad przeprowadzoną przez wylot armatni płaszczyznę poziomą i są widziane pod kątem $10-90^{\circ}$, do określania czasu, na jaki należy nastawić zapalnik, potrzebne były tablice liczbowe lub graficzne, w których podane były żądane wartości nastawy w zależności od kąta położenia i odległości lub wysokości celu.

Tablice te zastępowano nieraz specjalnymi przyrządami w postaci bębna lub tarczy, na których były wykreślone krzywe, które to przyrządy wskazywały liczbowo lub graficznie nastawę (odetkanie) zapalnika. Stosowanie bębnow lub tarcz podobnych utrudnia jednak pracę obsługi,

gdyż należy bez przerwy śledzić za wskazówką, aby utrzymywać ją na odnośnej krzywej bębna.

Wynalazek niniejszy usuwa wzmiankowaną niedogodność bębnow lub tarcz podobnych, zaopatrzonych w krzywe i zastępuje je przez urządzenie, którego wskazówka na podziałce okrągłej, nastawionej podług wysokości celu, podaje nastawy zapalnika.

Na rysunku przedstawiono w perspektywicznym widoku jedną z postaci wykonania wynalazku.

W oprawie mieszczą się dwie obracające się profilowe tarcze, o osiach osadzonych w ściankach czołowych rzeczonyj oprawy. Tarczę 2 wprowadza w ruch przy-

F41g 5/00

rząd celowniczy i ze swego położenia początkowego odchyła o kąt równy kątowi położenia lub kątowi proporcjonalnemu do kąta położenia. Tarcza 3, na którą ciśnie sprężyna 4, pozostaje skutkiem tego w zetknięciu z tarczą 2, tak że ruch tarczy 3 jest przymusowy. Ruch ten przekazuje się wskazówce 5, zaklinowanej na osi tarczy 3, lub połączonej z tą tarczą zapomocą przekładni. Stykające się powierzchnie tarcz 3 i 2 są ukształtowane w ten sposób, iż wskazówka 5 na odpowiedniej podziałce tarczy 6 podaje odnośną wartość odetkania zapalnika podług tablic.

Tarczę 6 można ustawić niezależnie od wskazówki 5 na dowolny kąt, odpowiadający wysokości celu w danym momencie; w tym celu na zewnętrznym obwodzie tarczy umieszcza się drugą podziałkę, na której podana jest linjowa wartość wysokości celu nad płaszczyzną poziomą, prze-

prowadzoną przez wylot lufy armatniej.

Zastrzeżenie patentowe.

Przyrząd do określania czasu, na jaki należy nastawić zapalnik przy strzelaniu do celów powietrznych, których wysokość i kąt położenia są znane, znamieny tem, że wskazówkę do określania rzeczonożego czasu obracają obie stykające się ze sobą i odpowiednio ukształtowane tarcze, przyczem jedna z nich porusza się proporcjonalnie do kąta położenia celu, a skalę na tarczy ustawia się, obracając ją około osi wskazówki, odpowiednio do wysokości celu.

Evžen Šajtanov.
Zastępca: M. Skrzypkowski,
rzecznik patentowy.

